2

DE ECCHYMOSI ET SUGGILLATIONE ACCURATIUS DISTINGUENDIS.

THESES EX ANATOMIA ET CHIRURGIA TUM PRACTICA TUM FORENSI,

Die Sabbati octavâ mensis Aprilis, anno 1786, à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam,

PROPUGNANDÆ.

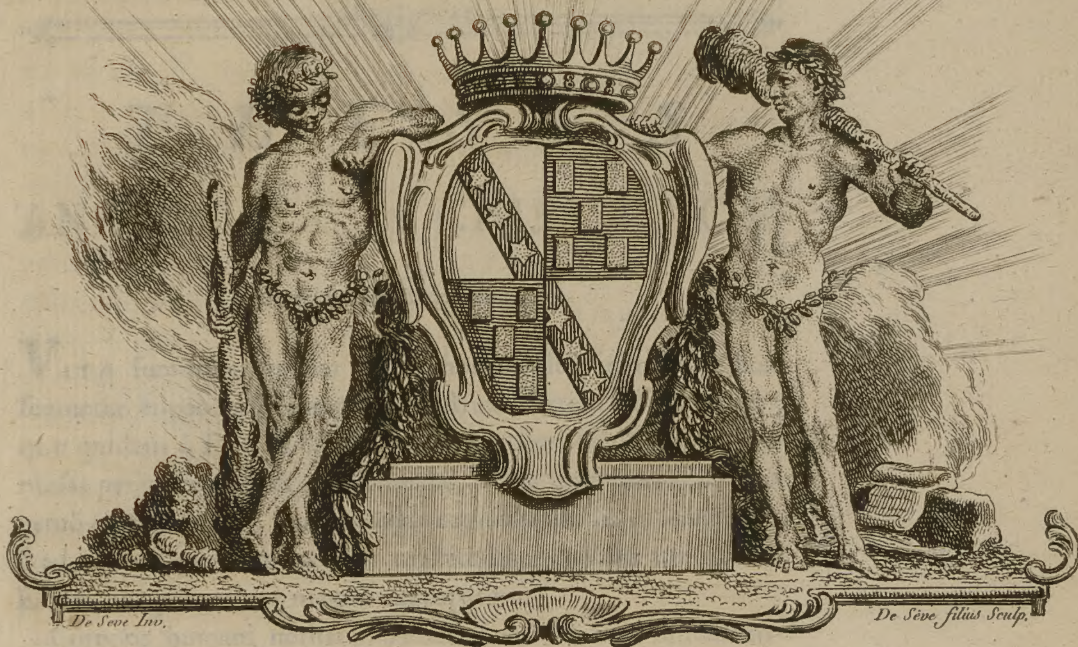
PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS PRO ACTU PUBLICO, ET MAGISTERII LAUREA.

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ Collegii, necnon Academiæ Typographi, viâ Cythareâ.

M. DCC. LXXXVI.

SUMMO PHILOSOPHO

VIRO IMMORTALI

D. D. COMITI DE BUFFON,

IN VENERATIONIS ET GRATI ANIMI

MEMORIAM

DICAT, VOVET, CONSECRAT

Ant. Lud. Francisc. MERTRUD.

THESES

ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

Vitæ ſummam brevem nemo non novit : indubitatæ huic ſententiæ Hippocrates comparatè adſtruxit Artem eſſe longam ; quæ quidem à Divi ſenis temporibus in dies longior, per ingenioſas periclitationes & experimenta, novis lucubrationibus perpetuò perficienda eſt. Quàm ampla cognitionum ſeges ſeſe offert, ſi ad rerum quas Ars continet multitudinem animo attendatur! Earum unaquæque ars magna nuncuparetur.

Corporis humani notitia, firmius Artis ſalutaris fundamentum, non niſi proſectionibus anatomicis acquirenda, res eſt operoſi ac moleſti laboris : at Phyſices luminibus orba, arida prorsùs & inanis videbitur, cùm tota verſetur Ars in contemplatione Naturæ, mechaniſmo occultiſſimo indeſinenter agentis, tum in variis functionibus obeundis, tum in diverſimodâ, vixque numerabili earumdem functionum læſione, ſtatum morboſum conſtituente. Quanta in comparandis obſervationibus deſideratur ſagacitas, ut falſa pro veris, aut vera pro falſis non habeantur? Qui cupidâ mente, rerum ægris opitulantium, cognitionem aſſequi voluerit, is non ſolùm doctrinæ ſtudio vacabit, ſed praxi aſſiduâ, ſub Artis Proceribus ſedulò incumbet : rectior hæc & tutior quærendæ ſcientiæ via eſt; nec enim ſatis eſt Artem ratione tantùm noſſe ; ſed, ex ipſius Hippocratis effato, hæc in uſum exercitatione traducenda. Undè optimè dictum à doctiſſ. viro qui

Scholiis Commentarios Hollerii, Med. Par. jure ac meritò celeberrimi, in Hippocratis Aphorismos illustravit: *Ut si vita nobis quadruplo longior concederetur, ne ipsa quidem sufficeret ad eas artes perdiscendas* (*a*).

Si in aliis disciplinis confessa res sit & publici saporis, de minimis Viros egregios non curare, discant nihil in Chirurgicis esse nisi maximi momenti: Exemplum præbeat, quod proponimus hujus concertationis argumentum, primo intuitu tenue, sed ignota cujus copia errorum & reprehensionis ansam dedit. De Ecchymosi & suggillationibus disceptaturi, integumentorum structuram & usus, utpotè injuriis externis maximè obnoxiorum, priùs anatomicè considerandа censemus.

Vulgaris est apud Anatomicos tegumentorum divisio in cuticulam, rete Malpighianum, cutem & membranam adiposam, seu textum cellulosum; &, quòd sint totius corporis involucrum, communia vocarûnt; quæ denominatio minimè textui celluloso competit. Hic enim non solùm, ut veteres agnovêre, undique sub corporis superficie extenditur musculos inter & cutem, innumeras cellulas inter se communicantes habens, plus minùsve materiâ pingui, oleosâ, turgentes; sed Neotericis apprimè notum telam cellulosam omnium partium interstitia replere, ita ut ex eâ & ipsarum continuitas pendeat, & flexibilitas conservetur. Hujus cellulosæ telæ summam & ferè huc usque ignotam dignitatem Cl. *Hallerus* statuit, eam agnoscendo ut corporis animalis partem elementarem, cùm sit membrana princeps, aliarum omninò formatrix, ex quibus vasa, viscera, glandulæ, ligamenta, capsulæ, &c., conflantur. Omnes partes, ad minima usque fila, vaginâ cellulosâ ambiuntur; per ipsam partes connexæ cum libertate uniuntur. Hinc musculi, deletâ subcutaneâ telâ, cum cute coalescunt, magnam sui motûs & partem tantam amittunt, ut par Ankylosi hoc malum judicatum fuerit.

(*a*) Liebaut, Med. Paris. 1596.

Indè in servandis cute & textu cellulari, in quantùm possunt, apostemata aperiendo, & in tumoribus exstirpandis, attentiùs invigilant Chirurgi, ut curationes citiùs, non amissâ substantiâ, perficiantur, & partium mobilitas non pereat.

Laminarum tunicæ cellulosæ spatia undique aperta, per totum corpus in unam tanquam continuam cavitatem consentiunt, ut videre est experimento *Ruischii*, qui flatu impulso areolas hujus membranæ replevit, quodque quotidie demonstrat flatus laniorum per exiguum vulnus intrusus, cutem omnesque partes per totum corpus elevans; idemque constat ex Pathologicis Observationibus in emphysemate, anasarcâ, suggillatione, &c.

Vasa sanguifera, arteriæ & venæ, à partibus vicinis mutuatæ, cellulas membranaceas cingunt. Falsò ad secretionem materiæ adiposæ supponerentur glandulæ vel ductus peculiares: per totam arteriæ longitudinem exsudat; quod experimentis comprobatur: arteriâ enim per injectionem aquæ repletâ, nulla pars cellulosæ telæ circumposita absque madore cernitur; ejusdemque cavernulæ in se patent invicem. Pinguedinis secretio celeris probatur ex citò renascente post acutos morbos obesitate: celeriorem forsan ejus regressum per venas resorbentes probant motus fortiores animalium, febres adipem citiùs absumentes, animi pathemata, hydragogorum subita quandoque efficacia, quorum ope aqua inter cutem effusa & resorbta, per alvum ductam educitur.

Telam cellulosam, experimentis in vivis animalibus factis, insensilem dixit Cl. *Hallerus*: sed quis inficias iret, in ulceribus humidâ carne præditis, dum lapide infernali protuberantia uritur, ægros sæpè dolore acutissimo affici? Tela cellulosa sedes est luxuriantis & reprimendæ carnis: ergò sensu non esse privatum textum cellulosum, contra experimenta Halleriana, sed in statu morbido sensibilem rectè adstruxit Clarissimus in Scholis Chirurgiæ Regius Pathologiæ Professor M. *Fabre*.

Seriùs præcipuæ hujus & elementaris corporis partis natura innotuit.

Cutis, membrana densa, crassa, ex telâ cellulosâ stipatissimâ componitur, totumque corpus, vestis instar, involvit. Cutis substantiam cur tendinosam in homine dixerit egregius Winslowius, sagacissimus in cæteris corporis fabricæ perscrutator, partiumque minutissimus quandoque delineator; & fibris tendineis mirè implexis compositam cur asseruerit *Heisterus*, haud liquet. Hanc structuram in brutis admittendam non recusamus, cùm inter cutem & pinguedinem in eis adsit tunica carnea cujus beneficio cutem movere & muscas abigere possunt. Riolano filio sit laudi quòd adnotaverit *substantiam cutis esse ab aliis membranis diversam, qualem in toto corpore non reperias, fibrosamque, innumeris filamentis intertextam.*

Structuræ cutis membranosæ accedunt vasa sanguifera copiosissima, quæ si diligenter & feliciter sebaceâ materiâ coloratâ repleantur, tota rubescere videtur, quamque quasi colore extrinsecùs adposito pictam diceres: sed tanquam accessiones tantùm, licèt innumera, hæc vasa habeantur; nam opposito lumine inspecta, sic anatomicè præparata cutis, exsanguem membranam refert; maximamque partem superficiei inter retia vasculosa albam cernere est.

Per nervos in papillas pyramidales desinentes, cutis, tactûs organum, sensibilitate exquisitâ gaudet. Hujus vis elastica manifestatur præcipuè in puerperiis, cùm extensa ultrà modum ad pristinum ferè statum restituatur. Indè consideratio chirurgica cautiùs prospiciendi conservationi cutis, in operationibus, si per solam extensionem à statu naturali recesserit. Contractilis est ab elaterio, quod à structurâ propriâ accipit.

Irritabilitas cuti denegatur secundùm Halleriana experimenta, siquidem puncta, læsa & quocumque modo irritata seu stimulata, non sit brevior. Ast non potest negari vel minimam corporis

corporis viventis fibram ab ipso vitæ principio suum habere tonum, quo contrà Naturæ leges aucto, fiunt spasmi absque fibrarum affectarum visibili recessu. Quot verò, quanta enascantur è statu spasmodico phœnomena, præcipuè in passione hystericâ, celeb. *Sydenham* testatur, & quotidiana satis superque comprobat experientia.

Etiamsi breviores oculis intuentibus fibræ non fiant, num minùs rigent? Quid generalis contractio à metu subeundæ operationis chirurgicæ? Quid erethismus, in morbis nervosis tam decantatus, calorem vitalem labefactans, à quo externus algor, incipientis febris horrorem mentiens, & poros cutis perspirationi dicatos obturans? Ergo cutis irritabilitate donatur, licèt structuræ sit membranaceæ, contra opinionem quâ omnes membranæ dicuntur virtute irritabili privatæ; opinionem, teste visu, Artis genio inconsulto, ab experimentis fallacibus, quanquam accuratioribus natam, cujus commenta delet dies, Naturæ judicia confirmans.

Non à fibrarum stimuli impatientium texturâ peculiari, repetenda est vis irritabilis, sed à vitæ principio; materia enim augusto Naturæ nomine insigniri nequit, cum sit ex se iners, passiva, & omni actione destituta. Principium vitale nemini non fuit notum. Quid enim aliud, Hippocratis calidum innatum; Aristotelis quinta essentia à quatuor elementis sibi cognitis toto genere discreta; Theophrasti vitale principium; Helmontii Archeus; veterum Chymicorum balsamum Naturæ & sulfur vitale? Illius principii substantia elementis longe est divinior; calorem continet, non igneum & destruentem, sed planè cœlestem & vivificum: verba sunt clariss. J. B. *Duhamel:* spiritus dicitur, quòd sit tenuissimus ac subtilissimus; quò enim res est à materiæ contagio solutior, eò ad motum promptior atque ad agendum efficacior. Corruptis ac dissolutis corporibus, is integer servatur. Illud, exempli gratiâ, intueri datur in tritici grano quod

terra, gremio mollito & ſubacto, ſparſum excipit, quodque in eâ putreſcit ac diſſolvitur : at balſamum radicale ab interitu vindicatur, ac novam ſubinde molitur generationem; ceſſare enim non poteſt. Hæc fiunt Naturæ viribus; Naturam quippe morborum medicatricem dixit Hippocrates; ſed quid Naturæ agentis nomine intelligi debeat, inquiritur? *Quid Natura, niſi ars Dei in materiâ* (*a*)?

Ex hoc ſanioris doctrinæ fonte nuper emerſit Magnetiſmus, quem dicunt animalem; novum deliramenti genus myſtagogicè in praxim medicam proſiliens, ex quo rueret totius Medicinæ ſcientia tam firmis ſtabilita principiis, & turpiùs vileſceret curandorum morborum internorum methodicus ordo. Sed cùm quemquam lædere in animo non ſit, alumnis quos prurigo novitatis moveret, verba viri ſapientiſſimi meditanda proponimus : « Non continuò infamis ars cenſenda eſt, ſi nequiſſimi homines » in pravos uſus eam detorqueant. Peſſimè actum erit cum re» bus humanis, ſi nobiliſſimas quaſque artes proſcribi oporteat, » quòd iis maleferiati homines abutantur (*b*). »

Ab iis quæ ſuperſunt anatomicè diſcutienda de corporis tegumentis, longiùs duceremur : ad Chirurgica tranſeamus.

Quæ, rerum gravium & obtuſarum impetu, extrinſecùs fiunt in corpore læſiones, *contuſiones* impropriè, meliùs vulnera contuſa nominantur, difficilioris verè ſanationis, quàm quæ ſolâ & ſimplici ſolutione continui moleſta ſunt; cùm iis in vulneribus de unione reſtituendâ non poſſit cogitari, quin ſucceſſivè ſuppuratio & deterſio priùs perficiantur. Non item de ſolutâ continuitate ſubcutaneâ, tegumentis illæſis; hæc læſionis ſpecies,

---

(*a*) J. B. Duhamel, Oper. Philoſ. Tom. I, de Foſſilibus, lib. 2, Cap. 1.

(*b*) Idem, ibidem.

non vulneris, ſed tumoris faciem præ ſe fert; de quâ præcipuè hîc dicendum.

Contuſionis vocabulo, non morbus, ſed morbi cauſa deſignatur; nullaque eſt hujus nominis apud auctores latina appellatio, niſi per gallicismum, tumorem à ſanguine coacervato vel ſuffuſo ſignificans. Æquivoca verborum acceptio de iis quæ naturæ ſpecies & ratio diligentiùs diſtinguenda monent, graves in theoriâ gignit errores, vitioſiores in praxim ferens, mox luctuoſiores in uſu forenſi daturos.

Poſterâ laude in dies creſcentem Magiſtrum audiamus *Paræum* de vulneribus capitis agentem... « Contuſionis impetu ſæpè fit » *Ecchymoſis*, id eſt, ſanguinis mox concreſcentis effuſio ſub » cute, ſine vulnere. Hæc contuſio ingens ſi fuerit, ſic ut à cranio » cutis diſceſſerit, ſectionem moliri oportet, quâ ſanguis exire » & expurgari poſſit. » *Idem*, Tractatu de vulneribus ſclopo illiſis, ſic fatur: « Cùm contuſæ partes ſint, non multò poſt ab » ictu intumeſcunt... Propter inſignem contuſionem & circumſ» tantium particularum laniatum & attritionem, humorum » è toto corpore magna vis confluit, ruitque in locum affectum... » Multiplici ſcarificatu pars erit incidenda, quo, contuſo, ut ſic » loquar, & concreto ſanguine, adeòque in putredinem prono, » pars deoneretur. »

Ut genuina morbi indoles clariùs innoteſcat, Scriptorum auctoritate gravium doctrinam exponere pretium ſit. Clar. *Platnerus* in Inſtitutionibus Chirurgiæ Rationalis, vexatorum nomine utitur: Vexata, inquit, § 706. quæ aliis contuſa vel colliſa nominantur, ſunt corporis vivi partes, quibus telum, vel aliud durum ac retuſum, ità impreſſum fuit, ut interiùs ſub cute minores arteriæ venæque, varium humorem ferentes, laceratæ atque graviter affectæ ſint: quare ex iis humor qui eas permanat vel effunditur, vel is in motu ſuo impeditur & ſiſtitur. Clariſ. *Ludgwig*, Profeſſor Lipſienſis, in Inſtitutionibus Chirurgiæ, prælectionibus

academicis accommodatis, § 397. circà hanc quæstionem his verbis eloquitur : « Vexata vulnera dicuntur, quæ, corpore læ-
» dente applicato, non evidenti & plenariâ continui læsione in
» integumentis corporis constant, sed tantùm partium qua-
» rumdam sub his occultarum separatione inducuntur, qua &
» humorum motus per vasa cohibetur ut propterea extrà vasa
» sæpiùs rupta vel conquassata propulsi, in contextu celluloso
» effundantur, & ibidem stagnent. In his itaque instrumentum
» lædens, non figurâ acutâ, sed impetu potiùs & mole
» affectum producit ». *Contusionis* nomine, non morbus, sed *contundendo facta læsio* designatur. Vocum confusio, rerum confusionem inducit. Mox citati Professores extranei, ut ferè omnes gallico idiomate Scriptores, *ecchymosim* vocant eam sanguinis sub cute effusionem qualis non rarò post phlebotomiam minùs solerter celebratam, apparet; nempè cùm sectâ congruenter venâ & parciùs incisâ cute, subitaneus fit tumor, quem thrombum dicunt, à sanguine concreto, qui intrà paucos dies pedetentim diffusus, in cellulas textûs adiposi longiùs extenditur, & successivè dat colorem ex nigro purpureum, ex purpureo in singulos dies minùs intenso flavescentem, usquè dùm per coloris quasi remissiones, naturalis in cutem redeat. Multùm verò discriminis inter utriusque morbi ætiologiam esse constat; quinimò, cùm nulla sit in hoc casu actionis in parte affectâ læsio, nulla unio soluta, sed ex latè diffuso sanguine simplex macula; quis non videt successivos coloris saturatioris in debiliorem transitus, minùs esse morbi notam quàm signum naturæ resolutionem sanguinis extravasati, lento gradu, ut ipsi congruit, operantis.

Morbi causam & morbum, ejusque varios effectus distinctis signis noscibiles, quorumque nec minùs varia diagnosis quàm diversæ indicationes curativæ, licèt graphicè distinxerit Clar. *Munnicks*, in Academiâ Ultrajectinâ Professor Chirurgiæ meritissimus, plurimis vocabulis pro arbitrio accipiendis, varioque

rerum ſtatui indiſcriminatim adſcribendis, caliginem lucidiori doctrinæ induxit. « Solutæ unitatis illa ſpecies quam inſtrumenta
» obtuſa in parte molli efficiunt, Contusio appellatur. Non
» ſemper contuſioni adeſt vulnus; ſed effunditur quandòque
» ſanguis, integrâ manente cute, in ſpatia partium; undè oritur
» affectus, qui ἐκχύμωμα, ἐκχύμωσις appellatur; Latini effuſionem,
» ſuffuſionem, ſuggillationem verterunt. Eſt autem Ecchymosis
» nihil aliud quàm *cruoris in vicina ſpatia*, *ob vaſorum apertio-*
» *nem, effuſio*, ſi nimirùm, cute illæſâ, vaſa ob contuſionem
» lacera, ſanguinem effundunt. Etſi verò ſæpiùs pars in tumorem
» non attollitur, ſed ità ſanguis effuſus in ſpatia partium ſeſe
» inſinuat, ut nullus tumor appareat; interdùm tamen pars
» intumeſcit, ſi extravaſati cruoris copia major ſit: imò interdùm
» tantâ in copiâ ſanguis effunditur, ut ſub cute inter muſcu-
» los collectus ſinum efficiat, atque partem in tumorem attol-
» lat; hinc inflammationis & tandem gangrenæ cauſa evadat....
» Ex partis alicujus magnâ contuſione, nonnunquàm oritur gan-
» græna, quandòquidem, læſis apertiſque per contuſionem vaſ-
» culis humores effluunt; qui extravaſati, condenſati, & in
» parte contuſa aggeſti, poroſitates obſtruunt, inſenſibilemque
» impediunt tranſpirationem, ac proindè incaleſcentes, inflam-
» mationemque concipientes, ſuffocant tandem, extinguuntque
» vivificantium ſpirituum radiationem. »

Ab ancipiti verborum ſenſu, ſeu æquivocatione illaudabili, non abſtinuit vir multiplici eruditione conſpicuus, celeb. *Aſtruc*, qui Tractatu de Tumoribus gallicè ſcripto, à quo *contuſionis* nomen exulatum rectè voluit & non niſi ut cauſam accipi, ſub eodem titulo, *de la meurtriſſure ou ecchymoſe*, idem ſignificari cenſet quod Latini *ſuggillationem*, & Græci *ecchymoſim* dixêre. Mirum quantos errores tam theoreticos quàm practicos in citato capite Tractatûs de Tumoribus, congregaverit doctiſſimus Profeſſor: lymphaticas agnoſcit ecchymoſes, cùm de eſſentiâ ecchymoſis

ſit à ſanguine extravaſato ortus tumor; quem pronum ad ſuppurationem pronunciat, licèt ad putredinem & gangrænam propinquiùs vergat: indurationem grumorum ſanguinis extravaſati admittit nemini viſam: cuilibet enim notum eſt cruorem concretum dilutiorem fieri, ſive reſolvatur, ſive putreſcat. Poſt miſſionem ſanguinis nonne videtur pars rubra concreta, ſero limpido innatans? Affluxu humorum in contuſis niger color in rubedinem evadit, & circà margines loci flavus apparet, grumis ſenſim diſſolutis. Ergò non indureſcit per exſiccationem ſanguis: quod ſi accideret, accretio morbi in acerbiorem, & non finis & exitus judicaretur, & nequaquam ſcirrhi cujuſcumque ſpeciei naturam indueret. Scirrhus enim, ipſomet Auctore teſtante, formari nequit à ſanguine. Hæc autem inter verba & res diſcrepantia, in eodem Tractatu, animi tenebras non diſcutit; imò artem obnubilat; de qua vel nullus ſermo haberi deberet potiùs quàm non lucidior. (*a*)

Contuſiones modò à ſuggillationibus diſtinguit Cl. *Juncker*, Profeſſor Halenſis, in conſpectu Chirurgiæ tàm medicæ quàm inſtrumentalis; haſque ab illis differre, ut effectus à cauſis

---

(*a*) Ne virum, quem ſenem venerans colui, inhonoratum voluerim, ex eo quod nemo infenſiùs Chirurgis adverſatus ſit, hìc operæ pretium ex ipſiſſimis verbis opinionem commentitiam, à vero remotam exponere, Artis progreſſui unicè conſulens, ut immota ſtet magis amica veritas, & ſcientiæ certitudo. « Les meurtriſſures ſe terminent de » quatre façons. La troiſième par endurciſſement; quand le ſang extra» vaſé, *à force d'être ſec*, forme des grumeaux qui, au-lieu de ſe pour» rir, *ſe deſsèchent, s'endurciſſent*, & donnent lieu à une eſpèce de » ſquirrhe. » De Tumoribus, tom. I. pag. 218... Le ſquirrhe eſt produit par le ſéjour de quelque humeur.... Ce ne ſauroit être le ſang, parce que le ſquirrhe eſt ſans rougeur, & qu'il ne peut être *produit* que par une humeur capable de ſe durcir; ce qui ne convient point au ſang, *ibidem*, tom. II pag. 5.

efficientibus; ex contusionibus, inquit, præter alias causas originem ducere solent suggillationes: modò ecchymosis & suggillationis nomina tanquam synonyma habet, quorum tamen perutilis est distinctio.

Jampridem veræ diagnoseos de his præter naturam affectibus fundamenta posuerat, sagax, dùm viveret, rerum chirurgicarum judex, experientissimus Mag. J. L. *Petit*, perennis memoriæ, agens de tumoribus capitis à contusione, sub vocabulo *Bosses*. Cute integrâ remanente, ictu, impulsu atque jactu, vel instrumentis quibuscumque retusis, fustibus putà, tignis, lapidibus paulò vehementiùs corpori admotis, fit subcutanea læsio ab attritione & collisione partium; undè congeries minutissimorum vulnerum, quam Græci, ut cum *Heistero* loquamur, *Ecchymosim* haud incommodè vocarunt, & *Celsus*, *Vexata*.

Disruptis per contusionem arteriolis & venulis innumeris, vix abesse potest quin à sanguine effuso formetur tumor, & quidem subitaneus, cujus varia signa pathognomonica tradidit M. *Petit*. Si intumescentia fit per sanguinis effusionem intrà laminarum telæ cellulosæ spatia, ut videre est absque contusione in thrombo, post minùs benè sectam in phlebotomiâ cutem, insurgit tumor circumscriptus, renitens & facilè resolvendus; fitque *suggillatio* consecutiva ex longiori & latiori sanguinis in cellulas textûs membranosi non læsas diffusione; id est, *per infiltrationem*; quæ vox licèt Veteribus ignota, non minùs lucidam præbet rei significatæ valdè necessariam cognitionem. Cùm verò ex majori vel minori cruoris extravasati copiâ & in unum alveum seu cavum collecti & coacervati, circumscriptus apparet tumor per abscessionem cutis à partibus substratis, in circumductione renitens, in centro mollior, cum fluctuatione explorantibus methodicè digitis manifestâ, hæc sanguinis effusio est vera *Ecchymosis*, quæ gallico idiomate dicitur facta *par épanche-*

ment. Plerùmque ſine morâ aperiendus eſt tumor, ut effuſo cruori citior detur exitus, & multa, & quidem graviora à diuturniori ſtaſi præcaveantur accidentia.

Illuſtriſſimo *Van-Swieten* contuſorum effectus varios dijudicanti, ecchymoſis & ſuggillationis diſcrimen innotuit, veramque utriuſque nominis ſignificationem irroboratam habet (*a*).

Ecchymoſis, inquit, eſt effuſio humorum extra vaſa ſua ſub integumentis; & definitionem *ex Paulo Æginetâ* accepit... *non divulsâ cute, ſic ut tumor mollis tactui cedens ſequatur, lividus & indolens ut plurimùm. De ſuggillatione* paulò inferiùs dicens, non errat clar. auctor, niſi errore loci in quem cruoris extravaſati ingreſſum fieri autumat. Suggillationem vocat maculam rubram, lividam, imò ſæpè nigram ab impulſo ſanguine per ictum in ſeroſa & lymphatica vaſa. « Differret » ergo ſuggillatio ab ecchymoſi, quòd in ecchymoſi ruptis vaſis, » ſanguis in vicina ſpatia effunderetur; in ſuggillatione autem » ſanguis validâ preſſione ingreditur vaſa aliena, *integra tamen*: » undè etiam ſuggillatio potiùs in viciniâ, quàm in ipſo loco » contuſo hæret ». Hìc, amore veri, verſatilem adnotare jubemus clar. Auctoris doctrinam, qui in proximè ſuperiori paragrapho, quaſi neſcius falſi, ex *mente Hippocratis*, *dicebat nullum ferè* vas, nullam muſculi tendinisve fibram obſervari in corpore, quin hæreant in membranâ facilè dilatabili, cellulis plurimis cum ſe mutuò communicantibus, conſtante; ſicque concludit: *Minora ergò hæc cava per omne corpus diſperſa hærent, & poterunt repleri humoribus ex fractis vaſis effuſis.* « Patet autem facilè » ecchymoſin & ſuggillationem ſœpè ſe mutuò comitari poſt » validas contuſiones: undè etiam apud auctores hæc vocabula » confunduntur ».

(*a*) Comment in Boerhav. Aphoris. 324.

Ex

Ex hâc animadverſione nonne mirum quòd Clariſ. Commentator Aphoriſmorum Boerrhavii De cognoſcendis & curandis morbis, in vitium ducentis culpæ fugam fecerit, & arte caruerit, dicens §. 1151, maculas ſcorbuticorum cæruleas, rubras, flavas, nigricantes, ab extravaſato ſub cute ſanguine productas, obſervatas fuiſſe, proùt ſanguis extravaſatus colorem mutaverat; dùm vel coagulatus & niger manabat; vel incipiens diſſolvi, per varios colorum gradus tranſibat, antè quàm penitùs diſpareret, ſimili omninò modo ac in contuſionibus apparet. Subjungit Clar. Auctor magnam eſſe affinitatem inter maculas ſcorbuticas, & mutationem coloris in cute, quæ Contuſionis progreſſum ſequitur. » In utroque » enim caſu, extravaſati humores ſub integris integumentis » hærent; in utroque caſu vaſa rupta ſunt; & videtur in » ſcorbuto à cauſis internis naſci ſimilis conditio, qualis à » cauſâ externâ contundente naſci ſolet; vaſorum nempè rup- » tura & liquidorum extravaſatio. » Nùm dici poſſunt affines morbi tàm diverſæ naturæ? Minùs in arte peritis mentitur fucata cutis; nonnullos enim decepit purpureus color, & macula livida ſpontè ſuborta, latiùsque diffuſa ad femoris partem ſuperiorem & anteriorem in gravidis, integrâ valetudine fruentibus, quas Dyſcraſiæ ſcorbuticæ inſimulabant, extinctâ Anatomiæ face docentis rotunda uteri ligamenta, per annulos muſculorum abdominis tranſeuntia, in pinguedine juxtà inguina terminari, & plexu vaſculoſo conſtare; cujus diſtractio, ab utero nimis diſtenſo, ſuggillationis exterioris fit cauſa.

Quanti interſit in Pathologiâ Ecchymoſim & ſuggillationem ſignis propriis diſtinguere, ex dictis ſat conſpicuum: ſed accuratioris & diligentioris inter eas diſcriminis annotandi ſumma in uſu forenſi neceſſitas ex dicendis patebit. Cùm verò

ſegniùs irritent animos congeſtæ præceptiones quàm exempla; juvat varios hâc de re caſus exponere, ut in unoquoque, narratio facti vicaria, rem oculis quaſi præſentem fideliter ſiſtat.

1. Auguſtoduni, die 6 Septembris, anno 1755, horâ nonâ ſerotinâ, nobilis quidam Juvenis, qui in equeſtri turmâ Sclopetariorum Domûs Regiæ, bellicæ diſciplinæ tirocinia poſuerat, cum duobus cauſarum Patronis vehementiùs verbis jurgabatur; dein, licèt enſe diſtricto, metuendum non ſe præbuit: pugnis certantes inermem eum humi abjecerunt; & acceptam injuriam, præ pudore, ſilentio diſſimulavit. Quotidianâ conſuetudine civium cœtibus comiter adſtans, ſociales circulos frequens conſectabatur uſquè ad decimam quartam à rixâ diem, quâ valetudinis proſperitate utentem dicitur variolis, tunc in urbe malignè graſſantibus, fuiſſe correptum, & ipſâ eâdem die, 21 Septembris, fato functus eſt, horâ poſt meridiem decimâ.

De pœnâ percuſſoribus infligendâ Pater defuncti cogitans, capitaliter Patronos apud Judices inceſſit. De legitimo forolite obortâ, inſpectio cadaveris ad diem Octobris 28, procraſtinatur, *elapſis à morte 37 diebus. Exhumato, Prætoris Urbani* juſſu, cadavere, omnes Medici & Chirurgi Auguſtodunenſes inquirunt, & communi conſilio concludunt, Ecchymoſim & plurimas ſe vidiſſe in capite contuſiones, quarum major in parte poſticâ, cum cruoris nigri, partìm fluidi, congeſtione: cranium fuiſſe integrum, in eoque partes contentas abſque læſione: commemoratur etiam de Contuſionibus in Hypocondriorum regione & femoribus, ab inſtrumento contundente, uti fuſtibus, lapidibus & aliis.

Hanc ad Judices reſcriptionem impugnant Rei, irritam nulliusque ponderis, & reipſâ, & vitioſo ritu, ſtatuentes. Emendandæ renuntiationi non patebat aditus, quippè cùm eam

subscripserint omnes in utrâque Medicinâ Magistri; sicque secundo examini omnis via erat præclusa.

Misso memoriali libello, Parisios, Montem-pessulanum & Nemausum, opem & auxilium Medicos rogante, qui, posthabit judiciariâ Augustodunensi renuntiatione, causam Reis adjudicarunt, proprio Marte asseverantes lividas maculas non à causâ externâ contundente ortas, sed à sanguine in corporis periphæriam impulso per vim morbi & instante morte, in ultimo animæ secedentis conatu; ut videre est in omnibus ferè cadaveribus; præsertim si morbus à putridis humoribus processerit. Sed quid testificationes extraneæ de non visis, sine constante corpore delicti, vanæ proficiunt? Quis enim ignorat sumptibus & instigatione litigantium, quorum interest, hæc scripta officiosè fieri, undè nullius sunt auctoritatis coram Judicibus. Si non certæ fidei viderentur ea quæ de cadavere examinato in acta relata sunt, iis refragari posse ratio & æquitas jubent. Sed tunc testimonii recognitio Viris in arte peritioribus committenda, quorum munus est ex æquo & incorruptâ fide quidquid contra artis cognitiones & præcepta, errore vel imperitiâ peccatum fuerit, investigare, quæ emendanda proponere, ut irrita habeatur renuntiatio à minùs expertis tradita: sed malè cedunt consilia *quæ contrariam opinionem sine probationibus* proferunt, uni è partibus adversis opportunè patrocinantia.

Quid jàm de Augustodunensi relatione Anatomicâ sentiendum sit, judicatu facile. Ex Artis legibus inquirendum in figuram & magnitudinem instrumenti vulnerantis; de naturâ & usu partium læsarum; an lethale vulnus fuerit, & quâ de causâ; quæ symptomata vulnus inflictum ad mortem usquè secuta sint: nihil horum in renuntiatione: non constat de certitudine facti physicâ: ergò nullum existit, quod vocant, corpus delicti. Nihilominùs re auditâ ex utrâque parte, litem diremerunt inferiores Judices, damnando unum è Reis ad exportationem bien-

nem (*banniſſement*) ad mulctam ergà Regem, ad ſolvenda decem librarum millia, & ad litis expenſas. Alteri autem Reo, quòd rixæ teſtis ſocium vexatorem non dehortatus ſit, impoſita fuit pœna ſolvendi duo millia librarum & expenſas, ſecedendique ad quinque annos à præſentiâ Patris filii defuncti in quocumque ſociali civium congreſſu.

A tàm damnoſo judicio ad ſupremam Divionenſem Curiam fuit provocatio. Ibi, ſcriptis, contraſcriptis, confutationibus, iteratis reſponſionibus, inter litigantes ex utrâque parte actum, ità ut implicata & obſcurata veriùs quàm explicata fuerit controverſia. Pro Patre defuncti certabant tanquàm de vitâ & ſanguine: litigio miniſtrare non puduit Artis ſalutaris Magiſtros, & forenſium quaſi æmulatores, arte ſubdolâ uti: virtute enim mentis imaginum fictricis varias excogitarunt læſiones minimè viſas, nec prorſùs comprobatas, ut cauſæ prodeſſent. Ab omni exprobratione immunes eſſent Reorum defenſores, ſi iis de ignoto diſſerendi nulla fuiſſet cupido.

In ſolvendis quæſtionibus phyſico-legalibus primaria lex eſt ut clarè, diſtinctè & evidenter poſita ſit facti certitudo. Cadaveris inſpectio legalis eſt actus publicus detegendæ mortis causâ inſtitutus. Livores, maculas *in corpore viſas*, Auguſtodunenſis relatio percuſſionibus aſſignat: negant conſulti Medici Pariſienſes; macularumque lividarum cauſam, verùm è longinquo, vident in putridâ humorum diſſolutione. Sed quæ ratio negati daretur? Cui ex contrariis aſſertionibus adhibenda fides? Certè quidem ut jàm *Paræus* noſter obſervavit, poſt mortem fiunt eruptiones, nondùm *ſcilicet reſtincto* humorum fervore qui putredinis eſt ſoboles: quare tunc putredinoſus calor, qui ſub mortem plurimus eſt, in cutem excrementitios humores excernit, macularum materiam. An ergò in hoc notitiæ genere incertum ſit de percuſſionibus & maculis inſpectis judicium? Prudenti ſectione res inveſtiganda, ut conſtet de vaſorum diſrup-

tione, de corpore delicti, & congestione sanguinis abscissis partibus, si sit Ecchymosis à corpore contundente; & de integritate cutis & substrati textûs cellularis, in suggillationibus à causâ internâ oriundis. Sed cultro Anatomico docta manus agat, monente Claris. *Vanswieten* »; nàm sæpè quandò Im» periti cadaver examinant, non tàm lustrant vulnera, quàm » faciunt. »

Collegarum chirographis socium nomen subscribere rogatus denegavit Clar. M. *Astruc*; nec benignè invehitur in Augustodunenses, qui triginta septem abhinc diebus post inhumationem, de corpore exhumato judicium facere ausi fuerint: tùm stans à causâ Reorum contendit ementitam in occipite Ecchymosim, quippè cùm sanguis inter spatium sexdecim dierum à rixâ ad mortem, vel resorbtus, vel in pus conversus, aut fluiditate privatus, cum coloris mutatione, fuisset à calore partium, vi pulsante arteriarum, & influxu naturali spirituum. Quod argumentum victrici ratione infirmavit Clar. D. *Fournier*, Medicus Divionensis, Clar. *Vanswieten* auctoritate fretus, dicentis, Commentario in Aphorismum Boerrhavii 172, ratione effusi sanguinis Galenum jàm monuisse, suppurationis nomine hîc intelligi omnem sanguinis corruptelam, *non autem conversionem in pus propriè dictam*... « *Si nullus aeri accessus detur, potest sanguis effusus* » *diù sine corruptione manere, imò sensim extenuatus iterùm* » *resorberi sinè noxâ, uti sæpè post validas contusiones appa*» *ret, quandò sanguis, vasis fractis, sub cute integrâ effusus,* » *per mensem & ultrà sæpè hæret, sensim iterùm disparens* » *sinè ullo malo.* » Quidquid id fuerit, cùm nulla suborta sint symptomata, huic Ecchymosi causa mortis nullo modo tribuenda. Litigiosas ambages non sine magno sumptu, & anxias curas disturbasset docta renuntiatio ex legibus Artis expedita. Tandem die 5 Martii, tantas composuit lites suprema Curia, dimissis ab insimulatione homicidii causarum Patronis.

II. In humano corpore sanguis à corde in arterias expellitur ; ad illas redux per venas : sed anatomicâ observatione notum, à morte, quocumque modo moriens è vitâ discesserit, venas sanguine plenissimas esse, arteriasque in cadavere modicum sanguinis continere. Suggillationes majores fiunt ab hoc sanguinis transitu in venas minimas ad cutem usquè, & suffusione in textûs adiposi cellulas, in iis præsertim quibus violenta mors obtigit ; quod videre est in suffocatis à carbonum vapore inspirato ; & etiam, quibus laqueo collum torquetur : livent brachia & crura, eò intensiùs quòd fuerint sanguinei temperamenti & ætatis vegetioris. Nulla in his suggillationibus artuum subcutanea læsio anatomicè perquirenda ; sed admonendi Artis cultores quibus inculta esset in hoc genere doctrina, cultro anatomico sæpè investigandam esse veritatem, ut certò noscatur corpus delicti. In judicium nonnunquàm venit, An qui fune suspensus cernitur, vel vivus vel mortuus suspensus sit. Ex *Paræo*, *libro de Renuntiationibus* ; si vivus suspensus fuerit, funis vestigium in cervicis ac juguli circumferentiâ relictum, rubrum, livens aut nigricans apparebit, cutisque circumcontracta ac rugosa, propter eam quam funis fecerit compressionem... Livebunt etiam brachia & crura totaque facies, &c. Contrà, in suspenso cadavere, nihil horum apparebit, ne funis quidem in collo vestigium rubrum aut livens, sed simili planè cum reliquis corporis partibus colore.

Crescente in dies Arte, uberiorem doctrinam nobis transmisit observatio & experientia. J. Bohnius, Professor Lipsiensis meritissimus, ad calcem libri de *Renuntiatione vulnerum*, dissertationis lucidioris auctor est super hanc quæstionem, An quis vivus mortuusve suspensus fuerit? Sequentem casum, cognitu necessarium refert, de cadavere post mortem suspenso.
„ Fœminæ cujusdam suspensæ nec facies, nec collum, nec humeri
„ cum thorace, peregrino colore imbuti, nec oculi prominentes,

» nec lingua tumida ac nigra, nec laquei vestigium, deprehensa
» fuerunt; utrumque potiùs abdominis latus, à costis nothis,
» lumbi ad podicem usquè, ac femora livida, fusca atque
» *suggillata* comparuerunt; conclusit, anno 1708, die 19
» Octobris, Collegium Lipsiense, illam non tàm viventem
» se ipsam strangulasse, quam ejus cadaver post fustigationem
» & verbera lethalia suspensum fuisse. »

Hæc autem suggillatio à verberibus, quantùm differat à suggillatione in femoribus strangulatorum conspicuâ, judicandum. Ab ipsius causâ; cutis exterior læsa est, & tumoribus ramos surculosos quasi referentibus sulcata, præsertim in iis qui virgis ac flagellis cæderentur.

Sed in casu difficiliori novum lumen protulit non mediocri intelligentiâ instructus Chirurgus villanus cujus nomen desideratur.

Validis ardens animis Filius-Familias annum agens decimum octavum, suspensus in arbore visus est, die Augusti 12, anno 1736. Patrem incarceratum, incarceratas novercam tresque defuncti sorores, decretâ corporis comprehensione, ob concitatum rumorem publicum, tanquàm insontes dimisit pro Rege causarum Cognitor; suspensumque *Autochirum* judicans, quod sibi ipsi propriis manibus mortem consciverit, rigidè, ad juris criminalis formulam, cadaver ejus dehonestandum censuit. Res ad supremam Aquisextanam in Provinciâ Curiam delata, in contrarium cessit, perspicaciùs inquisita ab illustr. & doctrinâ spectabili viro D. *de Gueidan*, tunc temporis Advocato Generali. Indubia quidem aderant strangulationis signa: sed ex observatione Chirurgicâ, vestigium collo contuso cum suggillatione impressum, horizontaliter & immediatè suprà scapulas cernebatur, ità ut humi prostratus, fune torto supremum diem adolescens obierit; dein ad arboris ramum sublatus, suspensorii laquei vestigium mento tenùs, obliquè ad cervicem apparebat absque ullâ coloris in hoc cutis sulco mutatione. Immanis insu-

per sævitiæ alia exhibebat indicia examinatum attentiùs cadaver; depressis in os dentibus sanguine tinctis, per compressionem violentam à pede patris homicidæ (*a*). Hinc quantâ cum cautelâ sit agendum in relationibus forensibus, videtur; quàm prudenter & circumspectè res intueri oporteat. In allato casu sagacior observatio anatomica lucem emisit; pari studio facta cadaveris inspectio scandalum Tolosanum amovisset, dubia aperiens, & de jugulato cive Themidis gladio, an jure, an immeritò, constaret ex certitudine facti clariùs, ut par erat, probatâ. In hoc cardine, necessariò & absolutè vertuntur res criminales : certitudo facti physica, corpus delicti constituit, quam sententiam verbis iterare nos non piget : investigationi anatomicæ, à peritis, verè congruit *Santolii* carmen, inscriptum in Castelleti camerâ criminali :

Sontibus undè tremor, civibus indè salus.

III. Gravis quæstionis solutio à vulgari intelligentiâ remotior est, quàm ut quisque judicium certum dicere valeat. Re minùs intellectâ, quid veri, quid documenti emergeret? Et, ut cum erudito Scriptore ineuntis seculi XVII loquamur, languentes & oleo defectæ lampades tenue lumen spargunt. Sed ab indoctâ renunciatione quot insurgunt mala, & quidem horrenda? Decipiuntur Judices; aspectu terribili incedunt Pœnæ scelerum ultrices; innocentiâ suâ freti, immerentes premuntur; seriùsque, cum acerbo & supervacuo animi sensu discernitur frustratam fuisse causæ intelligentiam : hæc aliquot exemplis ad rem nostram redeuntibus, probanda.

Castri Albiensium, Petrus-Paulus Sirven iniquè pœnam occi-

(*a*) Vid. quam edidit dissertationem Clar. Actûs Præses, anno 1763, sub titulo : *Mémoire sur une question anatomique relative à la Jurisprudence, dans lequel on établit les principes pour distinguer, à l'inspection d'un corps trouvé pendu, les signes du* SUICIDE *d'avec ceux de l'*ASSASSINAT.

sæ

ſæ puellæ, quæ, primis diebus anni 1762, ſeipſam præcipitem in puteum dederat, capite expendiſſet, ſi relationis ex inſpecto cadavere vitia non patefeciſſet Cl. Actûs Præſes; ex quo in poſſeſſionem famæ, bonorum, vitâ ſalvâ, reſtitutus fuit prudenter ab aliquot annis Contumax.

Non minùs Artis regulis & præceptis, quàm officio ſuo defuerunt cadaveris Examinatores. Ex eò quòd nulla apparuerint (quæ penitùs ignorabant, ut patet ex eorum legali relatione) ſigna ſubmerſorum mortem indicantia, inferre fas non erat puellam priùs à ſicario fuiſſe interfectam, dein in puteum projectam. Sed ex ipſâ præcipiti in puteum prolapſione, ictu crebro, contra putei parietes quaſi arietante capite, ex iteratis, antè quàm ad aquam putei pervenerit, percuſſionibus, ad ſtygias undas penetravit infelix ex alienatione mentis puella. Tumor à contuſione aderat in regione oſſis frontis; at, nec ſectione anatomicâ an os fractum fuerit, an quid ſanguinis in interiorem calvariam effuſum, nequaquam inveſtigavêre. Meris conjecturis & levioribus præſumptionibus innituntur, cùm de corpore delicti certo certiùs conſtare debuiſſet.

Collum, in toto orbe, ſanguine extravaſato turgidum, ſuggillatum *anteriùs à mento ad claviculas*, lividas carnes, collique in omnem ſenſum mobilitatem habuerunt pro ſignis ſuffocationis à cauſâ violentâ exteriùs & nefariè admotâ, cùm hæc omnia potens & graviſſimum præbeant argumentum fracturæ vertebrarum cervicalium.

IV. Indiligentiæ potiùs quàm inſcitiæ exprobrationem meruêre ea referendo quæ in cadavere obſervabant Audomaropoli (*St. Omer*,) Medicus & Chirurgi, Magiſtratûs rogatu deponentes de cauſâ mortis viduæ *Monbailli*, 28 Julii 1772. Tota facies ſuggillata; nares coagulato cruore oppletæ; pectus antrorſùm, brachii utriuſque pars ſuperior, livida; vulnus ſubter ſupercilium dextrum in orbitam penetrans; omnia viſcera

in ſtatu naturali; nihil horum ex ipſâ relatione juridicâ potuit eſſe mortis ſubitaneæ cauſa: quas præter Naturam viderunt læſiones, vel à caſu, vel à corpore contundente factas, incerti ſtatuentes; vulnus autem ſupercilii ab inſtrumento pungente & ſecante, putà cultro, vitro, &c.

Infauſtus vulgi rumor reum fecit defunctæ filium, & parricidam judicavit Suprema in cauſis criminalibus Atrebas Curia, inſontemque ſummo ſupplicio mactavit, pugno ſecto; brachiis, femoribus, cruribus & lumbis vecte ferreo fractis, vivum igni concremandum tradidit.

In tam horrendâ calamitate, Martyris uxori ad patibulum damnatæ, & caſu felici gravidæ, patrocinati ſunt viri humaniores, opemque Clar. Actûs Præſidis efflagitarunt; qui præſtitâ conſultatione, Januarii die 8, anno 1771, nullum eſſe corpus delicti, nec à percuſſore interfectam mulierem, probavit; ſed Apoplexiâ temulentâ correptam incidiſſe in angulum arcæ, undè vulnus ſuprà oculum; ſuggillationes in facie & aliis partibus, & ruptis à commotione vaſis, nares cruore repletæ, &c. Certè noluit propitiam ferre ſententiam, ſciens ex *Sebizio*, Profeſſore Argentinenſi, *de Jud. informat.* peccatum maximum ſervare velle, quem, ob vulnus illatum lethale, leges homicidarum pœnâ damnarunt.

Quas interpoſuit auctoritates maximi ſunt ponderis in re tam gravi dijudicandâ. Nulla fit in renuntiatione mentio obeſitatis, & veteris conſuetudinis multo vino, vel aquâ-vitæ ſeſe inebriandi. Cadaverum *per Peritos* luſtratio, quoad reliquas circumſtantias, imprimis *Procatarxin* morboſam, in Judicio accuratiùs enunciando inſigni pollet emolumento. (*a*). Obeſi admodum habitûs homines & vini intemperantes repentinæ morti

(*a*) *Bohnius*, de Renunciatione vulnerum cap. 3. de deponendi ratione & modo.

obnoxios esse, notat Illust, *Lancisi*, Archiater Pontificius. De Apoplexiâ agens celeb. *Forestus*, primam observationem refert de quodam crapulæ dedito plethorâ abundante. Ex Weffero, tract. de Apoplexiâ, constat ebriositatem, hujus morbi frequentiora dare semina. Aperto capite ebriosi intrà paucas horas apoplecticè fato functi, superficies cerebri, ejus cavitates & cranii basis sanguine extravasato replebantur. Hoc tamen certum, inquit Claris. Observator, nullam causam violentam externam, sive ictum, sive casum, tantæ rupturæ vasorum sanguiferorum auctorem præcessisse: Historia morborum Wratislaviensium ab Hallero edita, notat expressè, notorios vini abusus, multos, optimi aliàs habitûs, in Apoplexiam præcipitavisse.

Acta Medicorum Berolinensium memorant militem, sanguinei temperamenti, optimâ valetudine fruentem, subitaneâ morte extinctum. Externè totum corpus, sanguine suffusum undique livebat: quod Berolini observabant, anno 1720, visum est Autodomari, anno 1770: ergò à suggillationibus in pectore non rectè arguitur contusum fuisse pectus à violentiis externis. Hoc etiam notandum, quòd in investigatione anatomicâ militis Prussici, cùm capitis integumenta inciderentur, statim sub cute multùm fluidi sanguinis occurrisse; inque magnâ quantitate, (sunt ipsa Relationis verba) circiter ad tres mensuræ partes, dùm cutis removebatur, fluebat. Claris. *Morgagni* refert in ebrietate mortuo vasa piæ-matris & plexûs choroidei adeò referta sanguine, ab eoque dilatata, ut nunquam magis vidisse meminerit (*a*). Sæpè ebrius, inquit, quæ res quantùm ad copiam sanguinis augendam, & ad vasa quæ intrà cranium sunt, infirmanda

---

(*a*) *Morgagni* de sedibus morbor. per Anatom. epist. 60. articul. 12 & 13.

valeat, facilè intelligitur. De alio in crapulâ mortuo dicit Clar. Auctor quòd faciei musculos omnes, interjectas membranas & glandulas parotides fuscus ex coccineo rubor infecerat (*a*). Hinc Lancisium monitorem audiant de lethalitate vulnerum Renuntiatores, cum dicit : » in hâc re cautos velim, » *tam ipsos Medicos*, qui propriam aliquandò sententiam » pro usu forensi interponere debent, *quàm Judices* puni- » turos eos qui etiamsi levi impulsu dejecerint ebrium, vel quemcumque alium, si hic statim de vitâ obierit, illatæ mortis » fiunt rei. » (*b*) Quæ ad rem *Monbailli* maximè congruunt.

Notum sit judices deceptos, quibusque mandata fuit litis recognitio, solemni judicio famam filii *Monbailli* in integrum restituisse ; ab omni criminis suspicione liberatam uxorem superstitem ; consultationis Cl. actûs Præsidis laudabili factâ in *Arresto* mentione. Admonitos insuper voluerunt de attentâ circumspectione habendâ in renunciationibus suis, Medicos & Chirurgos, causas mortis proximas & remotas verbis expressis declarando, rationesque doctrinæ, vel opinionis circa res observatas. Quod ipsa ratio suadet & jubet, jam Carolus V, Imperator Romanus, præscripserat, cadaveris sectionem legalem & læsionum in eo præsentium inspectionem pro fundamento totius processûs inquisitorii ponendam esse, seriò in Constitutione Criminali præcipiens.

Celeberrimo Voltaire, navis litterariæ in puppi sedenti, & clavum summâ cum laude moderanti, quàm maximus poterat habitus est honos ab iis qui politioribus delectantur studiis, quòd in causis *Sirven* & *Monbailli* animos moverit, florenti & eleganti dicendi formâ. Sed quid sunt hæ

(*a*) Lib. IV. Epist. 52. articul. 30.

(*b*) De subit. mort. lib. 1. cap. 2. pag. 30.

illecebræ, nisi arcus coloratus! Ex corpore delicti statuitur judicium: undè verum patrocinium penes est Artis nostræ Magistros. Hâc de re audiendus Constitutionis Criminalis Carolinæ Commentator, dum ait..... *Si inspectio quæ ad corpus delicti spectat, omittatur, ob defectum certæ scientiæ, an vulnus fuerit lethale vel non, pœna ordinaria adhiberi nequit, quippè quæ nunquam decerni potest, nisi ubi constiterit de vulneris lethalitate, de quâ tamen judex certus esse non potest, nisi factâ priùs diligenter cadaveris inspectione.*

Plurimos alios casus non minoris momenti silemus, quos elucidarunt Cl. Actûs Præsidis Consultationes, annuentibus Tribunalibus acceptas; has disceptationis nostræ limites referre vetant. Pluribus hìc supersedemus, spem profuturæ doctrinæ expectantes.

HAS THESES, Deo juvante, & Præside M. ANTONIO LOUIS, Scholarum Professore Regio, Academiæ Regiæ Chirurgiæ Secretario perpetuo, Regio librorum Censore, in Castris & Regis exercitibus à consiliis Chirurgicis, Nosocomiorum Militarium Regni Inspectore, Consultissimæ Facultatis in Universitate Parisiensi Doctore, in supremo Senatu Patrono, è Regiâ Monspeliensi Scientiarum Societate, Regii Medicinæ Collegii Nanceiani, & Academiæ Scientiarum Divionensis Collegâ Honorario, Academ. Lugd. Rothomag. Metens. Gottingens. Apathistarum & botanic. Florentinæ. Bonon. Paduan. Socio, in Medicinæ Facultate Halæ-Magdebugicâ Chirurgiæ Doctore; tueri conabitur ANTONIUS-LUDOVICUS-FRANCISCUS MERTRUD, Eques, artium liberalium in almâ Universitate Parisiensi Magister, Facultatis medicinæ Nanceianæ Doctor.

FINIS.